

Příloha k Průvodci pro přípravu obcí na požadavky GDPR

Modelové situace

13. Zveřejňování informací na úřední desce obce

Popis životní situace:

Jak zasáhnou nová pravidla pro ochranu osobních údajů zveřejňování informací na úředních deskách? Existuje rozdíl v ochraně osobních údajů u povinně a nepovinně zveřejňovaných dokumentů?

Posouzení z pohledu ochrany osobních údajů:

Pro účely sledování povinností obcí jako správců při zpracování osobních údajů je zapotřebí rozlišovat, zda se jedná o povinné uveřejňování informací na úředních deskách, ke kterému může principiálně docházet:

- v případě povinně zveřejňovaných informací dle zákona o obcích, správního řádu, zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (např. informace o konání zastupitelstva obce, která obsahuje i návrh programu, veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, obecně závazné vyhlášky apod.) nebo
- při doručování veřejnou vyhláškou dle správního řádu,

a nebo zda jde o zveřejňování nepovinné, a jde tedy o publikaci dalších informací zveřejňovaných v rámci snahy o transparentnost jednání obce. V návaznosti na toto rozdělení lze pak hovořit o plnění zákonné povinnosti zahrnující i zveřejnění osobních údajů u zveřejňování povinného, anebo o zveřejňování nepovinném.

Dle správního řádu se osobám, kterým se prokazatelně nedaří doručovat (rovněž tak osobám neznámého pobytu) a v dalších zákonem stanovených případech, doručuje veřejnou vyhláškou. Zvláštními zákony, na jejichž základě může být obecnímu úřadu uloženo doručení veřejnou vyhláškou, jsou například daňový řád nebo občanský soudní řád.

Na úřední desce mohou být nepovinně zveřejňovány např. i zápisy z jednání zastupitelstva (blíže viz situace č. 14.). Dále obec obvykle zveřejňuje i nepovinné informace jako údaje o společenském, kulturním a sportovním životě obce, oznámení o ztrátách a nálezích apod. Při zveřejňování je vždy třeba důsledně rozlišovat, jaké typy osobních údajů jsou ve zveřejňovaném dokumentu obsaženy, kterým dotčeným subjektům tyto údaje náleží a zejména zda je dán příslušný právní titul pro zveřejnění údajů. V tomto ohledu je zapotřebí upozornit, že zveřejňování osobních údajů vyvěšováním na úřední desce je jejich zpracováním pouze za podmínky, že se uskutečňuje jako operace prováděná s osobními údaji z jiného (zdrojového) zpracování. Režim obecného nařízení se nepoužije na správu úřední desky jako celek.

Účel zpracování osobních údajů:

Účelem zpracování osobních údajů je zde jejich zveřejnění na úřední desce. Zákonost zpracování osobních údajů pro účely doručování veřejnou vyhláškou je dána tím, že se jedná o zpracování nezbytné pro splnění právní povinnosti uložené obci (dle čl. 6 odst. 1 písm. c) GDPR) případně o zpracování nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci obcí (dle čl. 6 odst. 1 písm. e) GDPR).

Rozsah zpracovávaných/zveřejňovaných osobních údajů:

K účelu zveřejnění mohou být osobní údaje využity buď v plném rozsahu (tam, kde je dána zákonná povinnost obce zveřejnit tyto údaje – např. při doručování veřejnou vyhláškou), v rozsahu částečně anonymizovaném (zejm. u povinného zveřejňování veřejnoprávních smluv o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci) anebo v podobě zcela anonymizované (tam, kde se jedná o nepovinné zveřejňování informací o přijatých rozhodnutích nebo smlouvách uzavřených obcí). Samostatnou kapitolu pak tvoří nepovinně zveřejňované informace o dění v obci, které mohou obsahovat i přesné osobní údaje určitých osob, které hrají v tomto dění důležitou roli a na jejich zveřejnění existuje veřejný zájem.

Proces zpracování osobních údajů:

Na zpracování osobních údajů v souvislosti se zveřejňováním informací na úřední desce je třeba aplikovat všechny zásady GDPR, tedy zejména:

- Obec musí mít pro zpracování osobních údajů právní titul (viz níže) a zpracovávat osobní údaje adresátů zveřejňovaných informací korektně a zákonným a transparentním způsobem (*zásada zákonnosti, korektnosti a transparentnosti*).
- Písemnosti doručované veřejnou vyhláškou a osobní údaje v nich obsažené mohou být zpracovávány obcí pouze pro účely doručování veřejnou vyhláškou (*zásada účelového omezení zpracování osobních údajů*).
- Je nezbytné, aby rozsah zveřejňovaných osobních údajů byl přiměřený a omezený na nezbytné minimum (*zásada minimalizace údajů*).

Poznámka:

- *V případě dokumentů jiných orgánů veřejné správy nebo orgánů veřejné moci nezkoumá obecní úřad obsah dané písemnosti, nemůže ji měnit ani jakkoli do ní zasahovat.*
- *Odpovědnost za dodržování nařízení či jiných předpisů na ochranu osobních údajů, a případné sankce za jeho porušení a odpovědnost k náhradě způsobené škody, nese orgán, který obecnímu úřadu danou písemnost k vyvěšení zaslal.*
- *Při doručování veřejnou vyhláškou podle správního řádu jsou přípustné jak publikace úplného znění písemnosti samotné, tak i publikace oznámení o možnosti převzít písemnost na úřední desce správního orgánu, který písemnost doručuje. Správní řád neupravuje kritéria pro volbu daného způsobu, obec jako správní orgán by měla tedy zvážit okolnosti konkrétního případu, resp. obsah doručované písemnosti v jednotlivém případě. Vyvěšení písemnosti by mělo být primárním způsobem, pro vyvěšení pouhého oznámení by měly existovat důvody bránící vyvěšení samotné písemnosti (typicky její velký rozsah) a nebo důvody dané ochranou osobních údajů tedy například případy, kdy písemnost samotná obsahuje rovněž osobní údaje jiných osob než adresáta, osobní údaje zvláštních kategorií apod.*

- Zpracování osobních údajů jen po dobu nezbytně nutnou pro dané zpracování, která je dána příslušnými právními předpisy (*zásada omezení uložení*).

Příklad: Příslušné právní předpisy, např. zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, správní řád aj. stanoví minimální lhůtu pro vyvěšení na úřední desce. Po uplynutí této lhůty (nebyla-li dříve písemnost vyzvednuta jejím adresátem) obecní úřad veřejnou vyhláškou z úřední desky sejme.

- Zajistit náležité zabezpečení osobních údajů včetně ochrany před neoprávněným zpracováním (*zásada integrity a důvěrnosti*), a to zejména tím, že do kontaktu s osobními údaji obsaženými v plném textu dokumentů před jejich eventuální anonymizací nebo pseudonymizací by měl přijít pouze přesně vymezený okruh osob, které jsou v rámci obce pověřeny výkonem předmětné agendy.

Obec odpovídá za soulad zpracování s uvedenými zásadami a musí být schopna dodržení souladu doložit (*zásada odpovědnosti*).

Pravidla pro zpracování osobních údajů:

Každý subjekt, jehož údaje jsou zpracovávány, má právo být informován o podstatných náležitostech zpracování jeho osobních údajů již v okamžiku získání osobních údajů, přičemž samozřejmě není již nutné informovat subjekt údajů o skutečnostech, které již ví a nebo má možnost se s nimi seznámit. Informace mohou být taktéž publikovány na úřední desce anebo jinými prostředky umožňujícími dálkový přístup (např. webu obce) a není tedy nutné o nich informovat každý dotčený subjekt údajů individuálně. Pokud je osoba neznámého pobytu, přirozeně vždy postačí jí informace poskytnout v obecné podobě na úřední desce nebo na webu obce.

Každý subjekt údajů se taktéž může obrátit na pověřence pro ochranu osobních údajů (DPO) s dotazy či žádostmi o vysvětlení.

V úvahu zde přichází zejména právo podat námitku proti zpracování osobních údajů i jejich zveřejnění, pokud obec údaje zpracovává z důvodu plnění úkolu prováděného ve veřejného zájmu.

Na obec dopadají v obecné rovině veškeré povinnosti správce osobních údajů, zejména je povinna související operace zpracování osobních údajů zavést do své evidence zpracování osobních údajů (záznamů o činnostech zpracování).

Kdo má ke zpracovávaným osobním údajům přístup:

Ve všech popsanych případech dochází k zpřístupnění osobních údajů těchto osob na úřední desce neurčitěmu okruhu osob.

Příklady dobré praxe při řešení modelové situace:

- ☺ V případě písemnosti obce, kterou chce obec doručovat veřejnou vyhláškou a která obsahuje osobní údaje, lze zejména v případech, kdy obsahuje písemnost samotná rovněž osobní údaje jiných osob než adresáta nebo osobní údaje zvláštních kategorií, namísto vyvěšení samotné písemnosti zvolit možnost vyvěšení oznámení o možnosti převzít písemnost, ve kterém budou uvedeny pouze nezbytné identifikační údaje dotčené osoby (jméno, příjmení, adresa, případně i datum narození).

Příklady špatné praxe při řešení modelové situace:

- ☹ Vyvěšení obsahu jiné, než veřejnou vyhláškou doručované písemnosti
- ☹ Uvedení osobních údajů, které nejsou nezbytně nutné k identifikaci adresáta, v rámci zveřejnění veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace na úřední desce

Testová otázka:

Na základě jakého právního titulu může dojít ke zveřejnění osobních údajů adresáta, kterému se doručuje veřejnou vyhláškou?

1. souhlas adresáta se zpracováním
2. oprávněný zájem správce
3. ochrana životně důležitých zájmů adresáta
4. splnění právní povinnosti

Odůvodnění správnosti odpovědi:

Doručování veřejnou vyhláškou stanoví ve svém § 25 zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.